

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetés: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1.50 kr.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

→ Kéziratok vissza nem küldetnek. ←
Hirdetések díjszabály szerint.

A rendőrfőkapitány figyelmébe.

Jelen sorok czélja sem terhelés, sem támadás. Sőt ellenkezőleg. Tudjuk mi jól mennyi éberséget, körültekintést, mennyi ügyez-bajos panasz elintézését, soronkívül sürgős s sorbeli ügyet kell a főkapitánynak magának elintézni, s tudjuk azt is, hogy a mostani csak helyettesítő főkapitány ezen előtte új hivatalába szintén bevitte maga részéről a nála saját hivatali körében tapasztalt buzgalmat és tapintatot.

De hát a főkapitány maga mindennél nem lehet. Közgei figyelmét is elkerülheti egyik másik erélyes intézkedést igénylő dolog, sőt az is megeshetik, hogy ha már észlelnék is valamit a közegek, arról őt nem kellő módon informálják, de meg az is, hogy épen a közegek eljárásában réjlik valami hiba, s erről a főkapitány tudomást nem szerezhetett.

A sajtó mint a nyilvánosság organuma száz szemmel lát, és csak hivatásos kötelességünknek teszünk eleget ha jóakarattal a következőkre hívjuk fel a főkapitány figyelmét;

Az utczák tisztántartása el van hanyagolva. Vannak utczák, amelyek hétszám nem látnak seprőt, s amelyek már ha separtetnek is előbb felöntözve nem lesznek.

A kávéházak és vendéglők 00. helyei fertőztelenítve nem lesznek, s oly penetrikus szagot terjesztenek, hogy az egész környékbeli szomszédságra türhelenné válnak.

Ugyancsak e helyiségekben az ivóvizre kevés gondot fordítanak. Tisztán szűrt vizet alig kaphat az ember.

Az egyes kávéházakban zárt ajtók megett mindennap folyik a hazard kártyajáték és pedig nagy pénzben, — és nem egyszer szemtanuja lesz ennek egyik másik rendőrtiszt is, de azért sem be nem szünteti a játékot, sem az esetet fel nem jelenti.

A szállodákban kétes erkölcsű nőszerelmélyek tiltott látogatásokat fogadnak.

A rendőrök a közönséggel szemben hivatalos hatalmukkal visszaélnék, s maguk a rendőrtisztviselők egyike másika is meg nem engedett módon bánnik el az ügyes bajos néppel.

Példákat mondhatok.

Egy asszony áldogál a járdán. A rendőr megtiltja neki azt. Erre az asszony ebbeli jogára hivatkozik s rámutat egy urra, ki szintén a járdán áldogál. Az asszonyt bekisérik, persze az urat nem. Rendőrbiztos elé kerülnek, aki ugyan szerencsére nem küdi be a dutyiba, hanem olyan illedelmetlen és meggyalázó kifejezésekkel illeti, amely kifejezéseket már szótárba sem lehet venni.

Egy másik gyümölcsáros asszonyt egy más rendőr felhívja, hogy az utczán ne pakkoljon. Az asszony engedelmeskedik, de még egyet mást motoszkált. Jóllehet vagyonos háztulajdonos a nő, a megszökéstől tartani nem kell, s a nyombani bekisérésre nincs szükség, nem idézteti be a rendőrség elé, hanem nyomban bekiséri. S ha még csak ennyi volna! De a bekisérés azután a gallérnál fogva történt, éktelen szidalmak közt. Pedig az asszony önkényt is hajlandó volt a kapitánysághoz menni.

Tudunk talán egyebet is.

Mint mondtuk czélunk nem a támadás, hanem egyszerűen nem más, mint hogy a rendőrfőkapitány figyelmét ezekre felhívjuk s megvagyunk győződve, hogy erélyesen fog intézkedni.

Mit várunk az egyházaktól?

Egy éles megfigyelő tehetségéről ismert és talpraesett megjegyzéseiről nevezetes államférfiúnak nyilatkozata szerint a magyarnak, mint kiválóan tehetséges fajnak sok szép erénye van, de még nincs — kötelességérzete. Ha föllelkesítik nagy dolgokra képes, sőt csodákat mivel, de a mindennapi kötelességek következetes és önkénytelen teljesítéséhez nincs meg a türelme s kellő kitartása.

Vegyük még ehhez, hogy a mai kor gyermekének aránytalanul több erkölcsi erőre van szüksége, hogy kötelességérzetét mindenben kövesse, mint a mi elődeinknek. Aránytalanul nehezebben élünk és aránytalanul több kísértésnek vagyunk kitéve. Vágyaink számosabbak, igényeink pedig mérhetetlenek. Valóságos erkölcsi hőszámba megy, a ki ma rendületlenül megbirja állani a helyét.

Azért a divatos életelv ma az: Apres moi le déluge. „Jöhet én utánam az önvíz is.”

Az igazi kötelességérzetre, tehát a legegészségesebb közszellemre égető szükségünk van. Vegyük figyelembe, hogy a művelt világ leghatalmasabb és leggazdagabb népe egyuttal a legvallásosabb.

A milyen nagy szükségünk van az egyházak odaadó munkájára, éppen olyan nagyok a velejáró akadályok. A túlbuzgalom is árthat. Mérséklet és okosságoknak kell itt jelentkezni.

A magyar nem bigott. Nem is lesz. Velezületett tehetsége és nyilt esze óvják ettől. A magyarnak érzelm és gondolatvilága más-más eszmekörök között oszlik meg.

Nála a hazaszeretet — mondhatnók — egyenrangú érzelm az istenfellellemmel s nagy pszichológiai jelentése van annak, hogy annyit emlegetjük. A lelkét domináló magasabb fokú érzelmek ezen megoszlása adják kezünkbe a kulcsot vallási türelmének megértéséhez is. A kath. vallás minden vallás előtt azért tisztelt, mert a kath. klérus hazafisága fennen ragyog. Azért élvez föltétlen bizalmat a református, mert tiszta magyar és nyoma sincs benne a nemzetiségi izgatásnak.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy nem emelkednek hivatásuk magaslatára a szabadkai Mammusichok, a kik az isten házában nem engedik elhangzani a himnust, vagy a kik a nemzet érzelmvilágában akkora változást remélnék, hogy a magyar a templomban keserűség nélkül tudja meghallgatni a — Gotterhaltet.

Ezek a kérdés általános szempontjai. Várjuk a békének és egyetértésnek békés összhangját a felekezeteiktől, kerüljék az éles harcmodort és ne apelláljanak a tömegek fanatizmusára, mert az ilyen élére állított kérdésekben rendszerint a vallásosság veszt.

Várjuk, hogy templomaik berendezésénél tekintettel lesznek a hitbuzgó közönség művelésére. Legyen a templom Istennek fölséges háza, annak minden attributumával.

A hitbeli élet föllendítése érdekében való lesz, hogy az isten igéjét olykor kiváló egyházi szónokok, mint vendégek szólaltassák meg. Csodálatos, hogy ezzel a kérdéssel mi nálunk nem törődnek, pedig merjük mondani, hogy a külföldi tapasztalatok szerint a hitéletnek fontos eszköze ez a könnyen meg-

valósítható szokás. És a mi a legfontosabb — a hitoktatásra kell különös gondot fordítanunk. A felnöttek gondolkozását megváltoztatni majdnem lehetetlen, a kiskorúakét hajlítani lehet. Tapintatos és ügyes emberekre kell ezt a munkát bízni és ne provokálják a művelt közönség ítéletét olyan tankönyvekkel, melyeken a mai tisztult izlés megütközni kénytelen. A vallás állandó, de a közlés formáinak a korhoz kell simulniok. Suaviter in modo, fortiter in re. A legbiztosabb eszköz e munkában a vallásos költészet. Ezzel ébresszék a társadalmi fejlődés termékenyítő eszméjét — az idealismust.

A vármegye törvényhatósági bizottságának június hó 25-én tartott közgyűlése napján — a vármegye alispánjának elnöklété alatt értekezlet tartatott, mely alkalommal azon eshetőségre való tekintettel, hogy a vármegye főispánjának kinevezése legközelebb meg fog történni és a kinevezendő főispán esetleg még július hó folyamán fog új állásába ünnepélyesen beiktatni, a beiktatással járó ünnepegeknek az egyidejűleg kiküldött előkészítő bizottság tervei szerint való megállapítására egy nagy bizottság alakított, melynek tagjaiul megválasztottak, illetve felkérték a vármegyei törvényhatósági bizottság következő tagjai: dr. Alföldy Gedeon, Boromisza Tibor, Dungserszky Lázár, Eigl József, id. Ertl János, Fernbach Antal, Fernbach József, Fernbach Péter, Gligorievits Péter, Gräber Gyula, dr. Hadzsy János, dr. Hadik János, dr. Ivánovits Iván, Jusits Lajos, dr. Kék

Az Ujvidéki Hirlap tárczája

Mondurban.

Tizenhárom nap a katonaeletből.

Váltóvátolást, adóintést a katona ember csak elviseli valahogy. Még el is tudja ezeket titkolni a feleség előtt, de az utóbbinál már magát az asszonyt is mozgosítani kell. Az utóbbi pedig a — fegyvergyakorlatokra való behívás.

Hogy ez az esemény számba menő hadi mozgosítás tényleg megtörténik, bizonyítják azok a pityergő szemérmes paraszt menyecskek, kik így „prezentálás” alkalmával körül ülnek a Mars-téri kaszárnya ruharaktárát és a kocsiszin előtt elterülő kis gyepes földet.

Hogy miért? . . . Az teljesen felesleges tudakolni.

A mig a regimentsorvos körültagogatja a „vendéget” és végezetül egyet lóditva azon, bosszusan rámondja, hogy: mars! — addig azoknak bele kell temetni az arcukat csipkés-szélű zsebkendőjükbe és úgy kell tenni, mintha siratnák az urukat. A vén sücczbojtos katona, a ki már a harmadik komiszon rágódik, erre olyan flegmatikusan vágja ki a legtalálhatóbb megjegyzést.

Nézd mán komám, hogy értenek a mar-kirozáshoz.

És ki tudja, valjon nincs-e igaza? Nem mosolyog-e az a parázsszemű menyecske ezen a műkönyveken keresztül egy fél óra

Lajos, Latinovits Ernő, Latinovits János, Latinovits Pál, dr. Lebach László, Natkovits József, Mezey Károly, Mikosevits József, dr. Nagy István, Piukovits József, Popovits Vazul, báró Rédl Béla, Roheim Károly, Rohonyi Gyula, Siskovits Tamás, Szabó László, Szemző Gyula, Szemző István, Szendy Lajos, gróf Széchenyi Emil, Trischler X. Ferencz, Városy Károly, Vissy József, Vojnits Dávid, Zákó Milán és Zsupánszky Lyubomir. — Mihelyt a főispáni kinevezés megtörténik és illetőleg hivatalos alakban köztudomásúvá válik, ezen nagy bizottság Zomborban ülést fog tartani.

A szerb püspöki zsinat. A Zasztava szerint a szerb püspöki zsinat szeptember 29-én ül össze Karlóczán. Az erre vonatkozó engedély már leérkezett a királytól. E szinodus aligha lesz püspök-választó gyűlés, mert a kánonok szerint a szentendrei püspökség ezuttal be nem tölthető, mivel ez egyházmegyének van megválasztott — de meg nem erősített — püspöke (Petrovics Geraszim). A Zasztava tudni véli, hogy Rádics ügyével a szerb püspöki zsinat foglalkozni fog ugyan, de nem olyan irányban, hogy őt püspökké megválaszssa, hanem hogy őt a krusedoli zárda (ahol ő korábban zárdafőnök volt), rendetlen számadásai miatt felelősségre vonja, s magyarázatra hívja fel aziránt, amiért a kánonok és a szinodus ellenére a világi hatalom segélyéhez folyamodott. A verseczi Budutynovet ennek ellenében biztosan állítja, hogy a püspöki zsinat a budai (szentendrei) szerb püspök állását minden bizonynyal betölti.

mulva valamelyik pelyhes állu fiesurra, a midőn már a regruta káplár büszke önérettel összeállítja a most már avangirozott civileket és megfeszített forschifto lépésekkel vezeti ki a pókhálós barakba az ő egyetlen drága férjeeskéjét is. A fényes esillogó könyvesperek leperegnek a rózsás fiatal arczról, a kiért pedig ezek a picziny gyöngyszemek leszívárogtak a sötét szempillák alól, az most fanyar, keserű tekintettel nézegeti azokat a jól ismert zsiros, összefoltzott mondurdarabokat, melyek egy garmadába hányva, olyan szánalmasan néznek ki, mint egy megnyomorodott, hályogos szemű csataló. Az arcok megnyulnak, kelleetlen kifejezést öltenek, mint nagygyakorlaton, ha víz hiányában vadsavanyu kőkényt eszik a baka szomj-oltásul és fitymálva turkálják össze az operette-szerű kosztümöket egy-egy hirtelen kibökkentett megjegyzéssel:

— Ebbe még kéregetni is lehetne, komám.

A zupastráffis, szolgálatot tevő őrmester ki a helyzet komolyságához illő hivatalos méltósággal rágiesálja a husvétvasárnaptól megmaradt virginiaesutkát, a sértett önérett hangján, keményen vágja oda a szót.

— Ne turkáljanak kendtők . . . Otthon még parádés mondurnak is elkelve. Konvencionális röhej hangzik föl a rozszant huszárló istállóban, mely között el-el esuszik feleletkép egy-egy bakakiszólás.

— No, hogy segítse rá az Isten az őrmester urat.

Refrénkép belemordul egy-egy vastag hang:

A tisztikar kiegészítése. A Katonai Lapok ezen a czímen érdekes kis cikkceskét közöl. Elmondja, hogy a hadsereg tisztikarának a tartalékból való kiegészítése évről-évre nagyobb számban történik. Még a 70-es években csak a legnagyobb ritkaságok közé tartozott, hogy egyéves önkénytelenség utján kardbojtot kapott ifjak a tisztikar tényleges állományába kerülhettek; sőt még a 80-as években is alig került ki 1—2 százaléka a tisztikarnak a tartalékból. 1893-ban 998 tiszt lépett ki a hadseregből. Ezt a tiszthiányt úgy pótolták, hogy a katonai nevelő-intézetekből beosztottak 968 ifjut, 30 hely már a tartalékosok számára maradt. Azóta 3000-rel szaporodott a tiszti létszám s minthogy az intézetekben tanuló ifjuság száma csak 450-el szaporodott, úgy, hogy évente 110-el lesz több a hadseregbe beosztható, mint 1893-ban, azaz összesen 1078. A szükséglet ellenben 1175, tehát ma már 97 hely marad a tartalékból belépő tisztek részére. De ezekhez még hozzászámítandó a létszám fölemelés által bekövetkező szükséglet, mintegy 560; tehát az összes hiány 657, azaz ennyi tartalékos tiszt teltlegesítendő. Így tehát ma már a tisztikar kiegészítése csak 60%-al történik a katonai intézetek hallgatóiból, míg 40% a tartalékos tisztekből származik és előreláthatólag egy-két év múlva a tisztikar kiegészítése már felerészben tartalékos tisztek státusából fog történni.

Vakáció.

A budapesti nagy napilapoknak kétségkívül egyik legérdekesebb rovatjuk a „Szerkesztői üzenetek”. A közönség egy jelentékeny része elsősorban ez iránt érdeklődik, mert nap-nap után talál benne elmés és tanulságos felvilágosításokat, ezek közt akárhány olyat is, amely mindenkit érdekelhet s amelyből mindenki okul-

— A meddig a komiszon megismeri a számot.

Az összefoltzott, kemény bakkancsokról másnap reggelre lefujja a szellő a kétesztendő penészt és „tisztn” ott áll egy reservista szakasz, várva az „öreget”.

Az öreg, kit korára bátran lehetne fiatalnak is nevezni, katonás pontossággal jelenik meg kora reggel és megtartja az első bemutatót. Szép férfias arcán a szelid jószág tükröződik le, válogatott szavaiból a nemes lélek humanizmusa beszél.

Bolyhos, idő előtt megvénhedt, szőrmőcz emberek bámulják kimeresztett szemekkel az öreget, a mint végig nézi őket a kimustrált, szinehagyott mondurbau és tudakolva kérdi.

— Hiányzik valakinek valamije?

Egymásra néznek, mintha egyik a másikat biztatná, hogy szóljon: igen is hiányzik, vergónia, diensfreit s több ehhez hasonló kedvezményes dolgok, miket valószínűleg véletlenségből felejtettek ki a Gebühren Vorschriftból.

— A kinek valami kérése van, lépjen előre.

Czugsführer Lólab, egy hórihorgos vásárhelyi czuezilista, a kit odalenn Boszniában telegrafkarónak választottak ki s csak kevésbe mult, hogy ki nem kommandirozták az országot szélére, e különben kényelmes funkcióra.

— Kapitány ur jelentem alássan, rövid a nadrágom.

A kapitány ur mosolyogva nézi végig a Goliáth embert. Kerteich-ot, vorwärtsfrontot kom-

hat, nemcsak az, aki a szóban forgó felvilágosításért vagy tanácsért az illető laphoz fordult.

Hogy egy eklatáns példát említsünk, itt van mindjárt a Magyar Hirlap, amely valóságos orákulumává vált olvasóinak, a szerkesztői üzenetei által. Nagyon komoly társadalmi kérdésekre, nagyon is az életből vett, valósággal megtörtént esetekre találja meg a bizalmas olvasó ebben a rovatban a helyes utbaigazgatást, amint megtalálta az aggódó apa is, akinek a kérdezősködése alkalmat adott rá, hogy megírjuk ezt a cikket.

Egy szegény kis csenevész gyermek vakációjáról lehetett szó; arról hogy hogyan töltse azt a két hónapot, am't üdülésre, testi fejlődésre, erősödésre adott most neki a mi tanrendszerünk.

Csak ki, ki vele a szabadba, ahol az isten ragyogó napja süt; ahol a városi nyügnék vége, ahol az inges gatyás parasztyerekek közt s velők játszadozva kinyílnak sápadt arcán a vidámság és életkedv egészséges piros rózsái. Nem fenyves, nem magány, nem árnyék kell az ilyen gyermeknek, hanem első sorban nap, azután megint nap és újra nap, meg szabadság és felszabadulás; hadd másszon fára, hadd üljön lóra, hadd üssék hátba a laptával, hadd szaladjon a lepkék után s végre mindezek után hadd támadjon fel farkas étvágya, örökös éhsége, mint amilyen az egyiptomi sáskáé. Így lesz belőle erős, edzett, ügyes, bátor, életrevaló ember.

Ez a tenorja annak a válasznak, amit az aggódó édes apa kapott s olvasván ezt a választ, önkénytelenül is megmarad bennünk, a téma fontossága, mert hisz a legközelebbi generáció sorsával függ össze minden, ami ebben a kérdésben közfelfogássá válik.

Itt az ideje, hogy egy-két figyelmeztető szót szóljunk olvasóink közül azokhoz, akik szülők. Itt az ideje, hogy gyermekeik legfontosabb életkérdését az egészséges, okszerű testi fejlesztést

mandíroz neki és végtére meggyőződik, hogy biz az csak térdig ér, az pedig vorschiftelletes lévén, okvetlenül intézkedésre szorul.

— Örmester!

— Jegyezze föl és intézkedjék.

A cseh manipulans örmester együgyű arcot vág és határozatlan hangon kérdezi?

— A nadrágot toldassa meg vagy . . .

— Csak nem is a lábait rövidíti meg. Sie trohl!

A kapitány tovább lép és megáll a másik előtt, miközben a sarkantyui élesen összepengnek. (Rapportnál a sarkantyú pengés olyas formát jelent, hogy már beszélhet az illető).

— Kapitány ur alásan kérek dupla menázsit.

A kapitány önkénytelenül elneveti magát. Mire az egész szakasz mint egy kórus röhögésbe tör ki.

Szunyi, alázatos képű szőrmőcz áll, jobban mondva görnyed a kapitány ur előtt. Az adjusztált mondur is csak úgy libeg vézna elsoványodott tagjain.

— Hogy hívják?

— Engem?

— Magát, magát.

Ostoba rival rá a kapitány. Azt kérdem, mi neve.

Nem érti meg a kérdést.

Wie heissen Sie?

A zaj! — Abraham Kohn bitte.

— Micsoda maga?

Mi vagyok?

főfeladatukként emlegessük Mindnyájan lássák már egyszer-máskor, hogyan ujongnak fel azok a szegény kis rabok, amikor kis csoportokban kiözönlnek az iskola kapui alól; hogyan esicseregnek, lármáznak, kaczagnak, néha egy kicsit tán pajkoskodnak is, ami az ilyen virgoncz, eleven vérű népségnel másképen el sem képzelhető: vonják le abból a természet követelését, törvényét, amit nem szabad szem elől téveszteniök; adják meg a módot a gyermekeiknek, hogy most amikor az övök a világ, amikor nem nyakgatja őket a sok professzor: igazán hasznukra válják a pihenés ideje.

Sokkal inkább mondhatnók: a játék ideje, mert hisz melyik gyermek „pihen“ a vakáció alatt, a szó igazi értelmében? A gyermek minden öröme, üdülése, pihenése a játék, ami sokszor hatalmas fáradtsággal ér fel.

Játszani! játszani! . . . ez a fő, ez a fontos, ez a helyes a gyermek vakációjában.

Szomorú az, mikor a nagyvárosi elzárkózottságban növekvő gyermek komolyságát dicsérik, csodálják. Mennyi öntudatlan lemondás van azokra az örökké elmélyedt, melankoliát sejtető fiatal vonásokra irva! Amint ott ülnek a csöndes szobák karszékeiben s olvasgatnak, unatkoznak, titkos szomorú pillantásokat vetnek az ablakra, a hol besüt a nap, amerre egy kis darab szabadság látszik, az ég egy kék foltja, úgy tetszik, mintha mindnyájan apró martirjai volnának a civilizációnak. Vajjon nem támad-e fel láttukra mindenki az a gondolat, hogy ezek a soha igazi szabadságot nem érzett fiatal öregek idő eltt megunják majd az örökös, üdülés nélküli küzdelmet az élet később megösmereendő viharai? — Az ilyen gyermek, ha felcserepedik, ha emberré válik: nem gondol vissza örömmel az ő gyermekkorára, sőt inkább csudálkozni fog azon, hogy is lehet a gyermekeiket kegyelettel emlegetni.

Hisz nincs nekik fogalmok arról a gyermekkorról, arról a vakációról, amely ott folyik le

— Igen.

— Jelenleg éhes vagyok, Kapitány ur.

— Sie, machen's Kein Spässe hier.

— Kapitány ur kérem az nem tréfa, von gestern nichts zu Essen.

— Mi a foglalkozása

— Művész vagyok.

— Miféle művész?

— Zene művész.

— Hol?

— A Marstéren

— ??

— A panorámánál dobverő.

— Jegyezze föl örmester. Sorba jönnek ezután ezek a mustra emberek.

Aki egyébként azt hiszi, hogy a 13 napos fegyvergyakorlat egy tortura, — az végtelen nagy tévedésben van. Csak látni kell ezeket a tejarczu elkényeztetett embereket, szinte hallani véli az ember azt a keserves panaszt, a mit a gyöngye lelkü feleség előtt elmond.

Ne tessék ezt hinni. Csupa gyöngy itt az élet és ha az a naponkénti nyolcz órás beschäftigung elmaradna, fogadást mernék tenni, hogy számtalanok lennének, kik még meg is toldának azt a 13 napot

Mert hát nem mindennapi élvezet az, a minek itt részese az ember. Csupa vigás, mulatozás, fölelevenedik itt olyan régi bakacsiny is, a mi fegyvergyakorlat nélkül sohasem látott volna napvilágot.

Azt azonban nem volna tanácsos leírni,

a nagy, papsajttal benőtt, palánkkal körülvett udvarokon, a ribiszkebokorral végig beültetett kertek környékén, a napsütötte mezőkön, ahová a falu kis kocsisai kiterelik este a lovaikat. Ennek a játékos boldog korszaknak az emlékezete mélyen bevésődik azokba a szivekbe, amelyek legzsengőbb korokban nem voltak kénytelenek az elnyomottság titkos fájdalmát érezni s magokba fojtani Hisz minél tovább tudjuk lelkünkben megtartani azt a képességet, hogy a gyermekkor naiv örömei iránt fogékonyak legyünk: annál kevésbé kell tartanunk attól, hogy az élet mindennapisága és teljes prózája előbb-utóbb végképen kiöli bensőkből az érezni tudást s a gyöngéd, hajlamokat.

Hadd jusson hát így kis igazi szabadság a gyermekeknek, amíg gyermekek; hisz ki tudja, hányat itél közülük a sors örökös rabságra; folytonos szakadatlan, gyilkoló küzdelemre a napi kenyérért? Ezt a küzdelmet csak úgy fogják kibírni, ha most, zsenge korokban megedződik ellen, állásra képessé válik a szervezetök.

A testi fejlesztésére s az egészség megszilárdítására szánt két hónapja a vakációnak, ne is fordítottassék hát egyébre. Hadd játszó, hadd erősödjen a gyermek ez alatt a néhány hét alatt; hadd lelje örömet abban a szabadságban, aminek gyors és üdvös eredménye rögtön meglátszik az étvágy működésében, az egészséges, de nem túlzott alvásban.

Már pedig egészségesebb társadalom az, amelynek a fiai behunytt szemmel álmodnak, a mikor az alvásnak van ideje, mint az, amelyben az ébren álmodozás divatja teszi örökkössé a fáradtságot s a pihenés vágyát.

Csak ki velők, a szegény gyermekekkel a szabadba. Mikor a szelidségéről ösmeretes komoly könyvfaló legényke először próbálja meg, hogy ellenállhatatlan kívánsággal ugorjon fel a mezőn legelő gebék valamelyikére: akkor kezdődik is már testi ujjászületése, ami lelki megerősödését is maga után vonja.

mert egyeseknek csak ezután lenne igazi keserű raport, ha haza mennének s otthon az öreg helyett bóbítás fejű kis menyecske szabná ki a dienstreglama nélkül a kurta vassal egybekötött einzel-arest-et.

Cs. M.

Bakfisch-Klubb.

Levél Jolánkához:

Hallja csak Jolánka a mi egyeletünk történetét.

Kisasszony, ha így folytatja, kénytelen lesz az igazgatónénál panaszt emelni: szólt és nyugodtan kiment a tanteremből.

Böske leányvörös arcczal állott ott s bármennyire röstellem, bevallom mégis, úgy történt a dolog, hogy Böske kisasszony nem éppen ifju hölgyhöz illő grimásszot vágott Verner tanár után.

Alig hogy az kitette a lábát Böske, visszafojtott könnyei kitörték. S a ki fiatal lányt iskolában sirni nem látott, az nem tudja mi a sirás . . .

Társnői részvétellel vigasztalták Böskét.

Óh, a kiállhatatlan, — mondá ő zokogva s nekem ez az ember tetszett! Hisz ez valóságos . . . hogy is mondjam, nó, igazi német tanár! végzi be Böske kisasszony mély megvetés hangján.

Megtörülte szeméit és harsányan kiáltotta: Társnőim, kik nem szándékoznak férjhez

A vetések állása.

A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a vetések állása és a mezőgazdasági állapot július 1-én a következő volt:

Az állandóan változó, zivataros jellegű időjárás, a sok eső, zápor és felhőszakadás, a különben is sok helyen megdőlt őszi és tavaszi gabonára káros hatást gyakorolt. A június hó első felében szórványosan mutatkozó rozsda és üszög nagyobb területek vetéseit megtámadta s különösen a megdőlt vetésekben jelentékeny kárt is okoz. A hőség július első napjaiban szintén sokat ártott. A gyönyörűen álló őszi buza szenvedett miatta. Az egészséges és meg nem dőlt gabonavetések, amiből ezek között is mutatkozik a rozsda, főbbnyire jól gyarapodnak.

Az országos terméskilátások a két hét előtti állapothoz képest csak keveset változtak. Sokat fejlődtek azonban a kapásnövények s ezek közt különösen a kukorica, burgonya, dohány és répa. Föltéve természetesen, hogy az üszög és rozsda, továbbá a hőség és férgek jelentékeny kárt nem okoznak, gabonatermésünk közepes eredményt fog szolgáltatni.

A beérkezett részletes jelentések alapján konstatálhatjuk, hogy a rozsda, illetőleg üszög legjobban ejterjedt: Pozsony, Baranya, Komárom, Győr, Sopron, Somogy, Tolna, Zala, Vas, Nógrád, Bars, Bereg, Borsod, Bács-Bodrog, Arad, Temes, Torontál, Szilágy, Szatmár és Torda-Aranyos vármegyében, alig van azonban vidék, a hol kár nem volna. A férgek legjobban ellepték Temes, Baranya, Győr, Zala, Pozsony, Tolna, Fejér, Sopron, Komárom, Veszprém, Gömör, Sáros, Bács-Bodrog, Pest, Kolozs és Arad megye egyes járásait. A búzában leginkább a hesszeni légy, a esikos lábu légy, a fritt és trips férgek, drótféreg és szilpolyok pusztítanak. A férgek által okozott kár egyes helyeken igen nagy, 20—30 százalékra is rug. A tavaszi kalászosokat is megtámadták a férgek, főképp a lema melanopus, de azért az ezekben okozott kár korántsem ér fel azazal a veszteséggel, a melyet a buza szenvedett. Egyáltalában, ha annyi féreg, rozsda és üszöggár nincs, s jégeső, vihar, felhőszakadás

menni. tartsatok velem, alakítsunk egyletet a hajadonok egyletét.

A misst, egy régtanító angolnyelv tanárnőjét beválasztották kor és diszelnőknők, s ő ezen tisztségre nem kevéssé volt büszke.

Ida lett az alelnök, Böske a jegyző, Mariska és Márta voltak a tagok.

A miss lendületes beszédben azt proponálta, hogy nevezzék az egyletet Erzsébetegyletnek, Anglia hasonnevű királynője után, ki tudvalevőleg nem ment férjhez.

Az indítvány elfogadtatott.

E naptól kezdve minden szerdán összejött az Erzsébetegylet öt tagja s tanácskoztak egyről másról. Ida fölvetette a kérdést, hogy milyen kolostorba menjen? Legjobb lesz a szürketestvérekhez, mert azt mondják, hogy szürke szín hozzá igen jól illik.

Mariska kisdédóvónó lesz, a gyermeknevelésnek szenteli magát, Böskének még kételyei vannak ez iránt, mert azt jegyzi meg, hogy Mariska, még maga is rászorul a nevelésre. A gyűlések meglehetősen élénkek, a tagok össze is zördülnek néha, de azért mikor a husvéti szünidőkre kiki hazautazott, mint a legjobb barátnő váltak el, kísérve a miss jó tanácsaitól, hogy ne hagyják elhatarozásukat megingatni.

Két hét letelte után Ida kivételével, visza is tértek az intézetbe.

Szerdán összehívta a miss az Erzsébetegylet tagjait a rendes titkos ülésre, s az ő megnyitó beszéde után Böske elpirulva s kisé akadozva felszólal:

nem pusztít, Magyarország ideai gabonatermése sokkal jobb lett volna, így azonban a termés csak legfeljebb közepes lesz.

Az aratási munkálatok két héttel később, mint a múlt évben, — az ország tulnyomó részében megindultak, az őszi árpa és rozs aratása nagyjára folyamatban van már, míg a repezét főbbnyire learatták. Az utóbbi kis közepes termést adott, — minőségileg kielégítő volt az eredmény.

A búzában a július elején észlelt rekkenő hőség szórványosan kárt okozott, a minőség rovására káros hatással van az üszög és rozsda terjedése is és így a buza minőségileg korántsem lesz mindenütt még csak tűrhető sem. Az országnak mintegy kétharmad részében, leginkább az Alföldön, a Tisza mentén, a Duna jobb és balpartján, igen jó minőségű búzára van még kilátás. Az alföldön megkezdett aratás eredményét eddig csak dicsérik; a mint azonban a megdőlt búzára kerül a sor, bizonyára sok panaszt is lehet hallani.

A búzával bevetett terület, a mint már előző jelentésünkben kimutattuk, az elemi csapások levonásával mintegy 5.300.000 kat. holdat tesz ki; a búzatermés kilátások különbözők. Egyes vidéken 7—9, másutt azonban csak 4—5 métermázsát termelnek katasztrális, holdankint. Aránylag még a legjobban állanak a vetések, azaz 7 mm. és azon felüli termést ígérnek: Nyitra, Baranya, Fehér, Győr, Komárom, Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrog, Csongrád, Heves, Pest, Békés, Bihar, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Brassó, Csik, Fogaras, Szeben és Udvarhely vármegyékben, a leggyengébb — 5 mm. és azon aluli — termést ígérnek: Árva, Liptó, Turóc, Sáros, Máramaros, Ugocsa és Szolnok-Doboka vármegyék. — Az országban átlagosan a remélhető terméshozam kat. holdankint 7 mázsára tehető.

A rozs és kétszeres területe jelentékenyen kisebb, mint a múlt évben volt; a nagyon rossz időjárás következménye ez. Kiveszett, illetőleg kipállott igen sok rozsvetés, de még a tavasz és a nyár folyamán is megkárosult több helyen és így 1.62—1.73 millió kat. holdra rughat a rozs és kétszeres területe. A rozs és kétszeres aratása megkezdődött legin-

— Kedves miss . . . Diszelnők! Tisztelt diszelnők! Legnagyobb öröm, azaz sajnálatomra be kell jelentenem, hogy az egyletből kilépek.

Ön — ki — lép? S miért? Kilépek kérem, mert otthon a Guszti, azaz, hogy a mama vagyis a Guszti, tetszik tudni a cousinom, megkért . . . Nos és Ön? Hát kérem, mert otthon megígértem neki, hogy hozzá megyek, ha a kinevezést megkapja. S mit keres ön akkor itt?

Kérem tisztelt diszelnők a nővérem esküvője csak júliusban lesz, s a mama vagyis nem akarja, hogy én addig otthon lábatlan-kodjam, mint mondja. Én most a Guszti beleegyezésével itt maradok a vizsgálatokig.

Hallatlan, hallatlan! kiált a miss, Böske kisasszony, ön megszünt az egylet tagja lenni, távozzék az egylet helyiségéből.

Rögtön kedves miss, de Idától levél érkezett, melyben megbiz, hogy tartalmát tudassam az egylet tagjaival.

Halljuk! Halljuk!

Ezt írja Ida.

Kedves Böském . . . őszintén sajnállak, hogy újból vissza kell térned az intézetbe, szerencséd, hogy nem hosszú időre. Engem ugyan nem lát többé az iskola, mennyasszony vagyok. Hisz meséltem már néked a szomszéd birto- kosról Honti Gézaról. Nagyon herczig ember. Hát hogy hogyszem, — Géza husvétkor beval- lottam hogy szeret: erre persze én mindjárt tudtam, hogy én is már rég szeretem őt, a

kább az alföldi vármegyékben; a termés talán még ezen a vidéken lesz a legegyszerűbb, a mennyiben itt közepes hozamot remélnék, míg az ország más vidékein jóformán minde- nütt nagyon különböző termésre számíthat a gazdaközönség. Minőségileg a rozs keves ki- vánni valót hagy maga után. Főbbnyire szé- pen fejlődött kalászaik vannak s eltekintve egyes kisebb helyektől, a hol csorba kalászkok is előfordulnak, a kalászkok nagyok és súlyo- sak. Legjobb, azaz 7 mm. és azon felüli ter- mést ígérnek Esztergom, Fehér, Komárom, Sopron, Tolna, Arad, Csanád és Szebenvár- megyékben; — legkisebb azaz 5 mm. és azon aluli termést várnak: Nógrád, Turóc, Zólyom, Zala, Abauj-Torna, Bereg, Borsod, Gömör, Sáros, Ung, Zemplén, Szabolcs, Szatmár, Szilágy, Ugocsa, Háromszék, Hunyad, Kis-Kükül- lö, Kolozs, Maros-Torda, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyosvármegyékben. Az országban vár- ható termés átlag kat holdankint 5—6 méter- mázsára becsülhető.

A árpát (őszit) már részben lekaszálták; az eredmények, csekély kivétellel kielégítőek, amiből egyes vármegyékben az üszög nagy- mérvű föllépése folytán a minőséget kifogá- solják, mindazáltal a termés minőségileg is kielégítőnek mondható. A tavaszi árpa jól ka- lászolt, csaknogy ebben a rozsda, részben azonban az üszög is kárt okoznak. Férgek az alföldi vármegyékben szintén kisebb-nagyobb kárt okoztak. A tavaszi árpa is érik már, de még nem aratják. A tavaszi árpával bevetett terület aligha lesz több, mint 1.83 mill. kat. hold; a várható terméshozamot országos átlag- ban és kat. holdankint legfeljebb 6 mázsára lehet tenni. Legjobban állanak a vetések, azaz 7 mm. és azon felüli termést remélhetni: Ba- ranya, Fehér, Moson, Somogy, Bács-Bodrog, Arad és Torontál vármegyékben; leggyengé- bek a termés kilátások s a terméseredmény nem fogja megütni az 5 mázsát sem Árva, Turóc, Bereg, Borsod, Sáros, Zemplén, Szat- már, Ugocsa, Hunyad, Marostorda, Szolnok- Doboka és Torda-Aranyosban.

A zab meglehetősen javult, azonban elemi csapások következtében több helyen szenvedett is. A zabterméskilátások kis közepesek. A bevetett terület 1.72 millió kat. holdra te-

vallomást követte az eljegyzés s egy hónap mulva lesz a lakodalom Az Erzsébet-egylet- belieknek tanácsolom, hogy kövessék példá- mat.

Eljegyzés, háromszori hirdetés, esküvő. Ez a legbiztosabb szer, megszabadulni Wer- ner urtól, meg a misstől.

Mit megszabadulni a misstől? Oh! ez a hálátlan! kiált föl a miss. Így csak mi ketten maradunk? Nem ez lehetetlen, mondja Márta, ki már amugy is unta a dolgot. Ily kevés taggal nem állhat fön az egylet, közös akarat- tal föloszlatjuk. S föl is oszlott az egylet tag- jainak nagy meglegedésére, csupán ő, Anglia ment ki sértődve a teremből, megvetéssel néz- ve végig az Erzsébet-egylet inkonzekvens tag- jait. Kedves Jolánka, a kegyelet klubbjának hatásköre ott kezdődik, a hol a mienké vég- ződött s éppen e miatt reméljük, hogy hosz- szabb életű lesz, mint volt amaz vagyis le- galább addig áll fön, míg vágyaik teljesülnek s fölzsabadulnak a missek, mártirok, made- moisellek zsarnoksága alól s mig hosszú ru- hákat kapnak.

Vagy talán ezentul is kalandoznak a bak- fisch egylet tagjainak gondolatai? Jolánkát s a bakfisch-egylet tagjait üdvözl.

Iréne.

hető; az országos átlagtermés pedig kat. holdankint 5-6 mmására. A zab feje jól kifejlődött és ha a szem jól megéri, azaz a hőség nem tesz kárt benne, akkor a minőség mintegy pótolni fogja a mennyiségnél előállható hiányt. A legjobban állanak a vetések, azaz 7 mm. és azon felüli termést ígérnek: Fejér és Torontál vármegyékben; 5-5 mmásán aluli termésre van kilátás Árva, Liptó, Turóc, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Abauj-Torna, Borsod, Sáros, Máramaros, Hajdu, Szabolcs, Szilágy, Beszterce-Naszód, Hunyad, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyében.

A köles és tatárka kifogástalanul fejlődnek; gyönyörűen állanak a kerti növények és káposztafélék is. Egyedül a felvidéki részeken panaszkodnak a gazdák, hogy a káposztát és zöldséget férgek pusztítják.

A tengeriben a drótféreg és ürgék meglehetősen kárt okoznak ugyan, de a tengeri többnyire oly szépen áll, hogy ezt a baját is kiheverheti; feltöltögetése folyamatban van.

A len és kender kielégítő termést ígérnek.

A dohányban férgek, főképp a drótféreg és néhol a lótetű nem csekély kárt okoznak; a hol nem bántotta semmiféle féreg és nem szenvedett elemi csapásoktól, kielégítő és jó termést ígér.

A burgonya kitűnően fejlődik, jobbára már elvirágozott a korai. Terméshozama csekély kivétellel igen jó. A répafeleket az ormányosok most is pusztítják; szerencsére az időjárás a répa kedvező és így némi reményünk van, hogy a férgek által okozott jelentékeny károk felig-meddig kiegyenlítetnek.

A mesterséges kaszálók terméshozama többnyire elég jó; vannak vidékek, a hol a termés a sok eső miatt gyengén sikerült.

A réti sarju jól nő; legelők is kielégítően állanak.

A szőlőkben a peronoszpora sok helyen mutatkozik, de erősen permeteznek a gazdák; a szőlők elég jól állanak.

Ujdonságok.

(Az „Ujvidéki Dalárda“ közgyűlése.) Az „Ujvidéki Dalárda“ f. é. június hó 30-án d. u. 3 órakor tartotta meg évzáró rendes közgyűlését Bruck Ferencz igazgató elnöklete alatt. Az elnöki megnyitó után Metzinger Lajos titkár olvasta fel az elmúlt évről szóló terjedelmes és gondosan szerkesztett jelentését, a melyet a közgyűlés tudomásul vett s egyszersmind elhatározta, hogy a jelentést kinyomatja és az egylet összes tagjainak megküldi. Örvedetes tudomásul vétetett Korda József pénztáros jelentése is, a mely szerint az egyleti pénztárban maradt a jövő évre 237.19 frt; a felmentvény a pénztárosnak megadatott. E beszámoló jelentések tudomásul vétele után áttért a közgyűlés a tisztújításra és az elrendelt titkos szavazás eredménye a következő lett: Elnök Bruck Ferencz áll. polg.- és középkeresk. isk. igazgató (19 szóval 1 ellen), alelnök Gunde Henrik főgymn. tanár (19 szóval 1 ellen), titkár Metzinger Lajos áll. polg.- és középkeresk. isk. tanár (egyhangulag), pénztáros Korda József ág. ev. tanító (18 szóval 2 ellen), levéltáros György László m. kir. adóellenőr (10 szóval 9 ellen). Választmányi rendes tagokká Belohorszky Károly, Buhmann Zsigmond, Kaiser Gyula, Léh Jakab, Kintzler Árpád, Tets Konrad; póttagokká Pekló Béla, Rohonyi Dezső és Mittermayer János választottak meg. Az indítványok során többek közt határozatba ment, hogy az egyesület huszonöt éves jubileumának emlékére egy, az összes működő tagok fényképét magába foglaló igen diszes és nagyszabású emlék-képet fog csináltatni. Több tárgya e gyűlésnek nem lévén, elnök azt az ujonnan megválasztott elnök és karnagy lelkes élte-tése közben bezárta.

(Polgármester szabadságon.) A polgármester hétfőtől kezdve 6 hétre szabadságra ment. Helyettese Mészáros Gáspár városi tanácsos.

(Üres a városi pénztár.) A városnál levő gazdálkodás legjobb képét adja az, hogy ma július 13-án sem kaptak a tisztviselők fizetést. De hát ők csak elnyomornak valahogy, hanem mit csinálnak a város napszámosai, akiknek napról-napra kellene napszámjukat fizetni s a nekik járó rongyos néhány forintot sem bírja a városi pénztár megfizetni. Ugy halljuk, hogy a napszámosok petifóba mennek a főispánhoz Reméljük, hogy orvoslást találnak s a száraz kenyérre valót csak össze fogják mégis kaparni az óriási vasládákból.

(A polgári lövöldéből.) Az e hó 5-én Jäger József cs. és kir. közös hadseregbeli százados tiszteletére rendezett gyergyálövészetenél 710 lövést tettek. Díjat nyertek: 1. Fischer József (szeg.) 2. Jäger József 3. Eckert János 4. Geiger József 5. Rapp Jakab 6. Huck József 7. Sigmund Károly. Legtöbb egységet talált: 1. Eckert János 2. Rapp Jakab. A vasárnap, — e hó 7-én — tartott ezéllövészettel pedig 1050 lövést tettek. Díjat nyertek: 1. Sigmund Károly 2. Geiger József 3. Farkas Lajos 4. Jäger József 5. Maldacker Márton. Legtöbb egységért: 1. Eckert János 1. Geiger József. E hó 14-én 150 lépésről fognak löni.

(Leszurta.) Szombaton egész nap együtt mulattak Galetity Miso és Milosinszky Gavra napszámosok a szűcs utcái Derra fél kormában. A mulatság hajnalig kihúzódott s mikor már teljesen teleszívták magukat, csak akkor mentek haza. Azaz hogy haza mentek volna. Az volt épen a baj, hogy nem hazamentek. Ógyelgésnek vették az időt, közben aztán vitatkoznak. Hogy pedig saját érveit nyomatékosra tegye. Milosinszki bicskájával kezdett kapacitálni; Vesztére saját fegyverével lett ő magára megverve, mert Galetity a bicskát kicavarta s ellenfelébe tövig martotta. Galetity Miso az ügyészség kezébe, Milosinszky pedig súlyos sérüléssel az ügybe került s örül, ha néhány hét múlva felépülhet.

(Zár a vámoknál.) Minthogy a Szerémségben is elharapódzott sertésvész miatt onnét a lábón való behajtás miniszteri rendelettel betiltatott, rendőrségünk intézkedett, hogy minden vámsorompó rendőri felügyelet alá kerüljön, hogy az esetleg behajtott sertéseket elkobozza.

(Gyümölcsbódé.) Sok nézője akadt a napokban egy a városház előtti téren felállított gyümölcsös sátorbódénak. Hogy a gyümölcsnek tisztántartása ellenőrizhető legyen, de tán szépsézet okokból is, maga a város szerzett be gyümölcsös bódékat, s elrendelte, hogy csak azokban szabad a gyümölcsöt árusításra kirakni. A gyümölcsárusok azután a várostól veszik meg a bódét, persze a legkedvezőbb árak s fizetési módzatok mellett. Az első részlet 5 frt, s minden további hónapokban 1 frt fizetendő. Az egész ár 35 frt.

(Milleniumi kiállítások segélyezése.) A milleniumi kiállításra jelentkezők közül 19 jelentkezőnek kérvényére érkezett meg a leirat. Egyetlen egynek sem adták meg a kért nagyságu területet, s egyetlen egynek sem a kedvezményt. Ennek folytán kiállításokat az albizottság segélyezni fogja az e célra gyűjtött pénz összegből.

(Verekedő cigányok.) Stein Jankó bocsári illetőségű cigány Földvárról Becse felé ballagott az országuton. Utban találkozott öcsésével Stein Józseffel. Kezdetben barátságosan beszélgettek, de mikor Jankó az öcsésétől 7 frtnyi tartozását és az elhajtott lovát követelte, összekaptak. Ilia Rada cigány egy vasvilával Joska társának a segítségére sietett és hogy Jankó komáját megfélemlítse, a villát beleszurta nyakába. A megsérült cigány panasza jött a csendőrséghez. Mire csendőreink az udvariatlan koma és testvér elfogatására indultak, a temerini csendőrszervező már elcsípte az egész bandát, Jankóval együtt, mert erős a gyanuja, hogy a Járeken történt lölopásokban részük van.

(A kulai adósikkasztások.) A Szegedi királyi tábla a kulai adóhivatali sikkasztások híres ügyében mondott ítéletet. Ismeretes, hogy három kulai adótiszt Nagy Sándor, Irházy Ferenc és Pipos Gábor majdnem két éven ke-

resztül vették föl a közvetlen adófizetők befizetéseit, a nélkül, hogy a pénzt az adóhivatal pénztárába került volna. A Sikkasztás később kiderült, s a sikkasztók a zombori törvényszék elé kerültek. A bűntény innen került a szegedi táblához, amely Nagy Sándort öt évi fogságra, Horváth Károly díjnokot egy évi és hat hónapi börtönre, Pipos Gábort egy évi börtönre, Irházy Ferenczet két évi és hat havi fogságra ítélte.

(Biztosított bevételek.) Az ezredéves kiállítás közleményeiben foglaltak szerint a kiállítás 4.380.000 frtra preliminált bevételeiből idáig biztosítottak tekinthető: a) kiállítási bevételeknek nem tekinthető tételük közül az 1 millió frt állami és 100.000 frt fővárosi hozzájárulás, továbbá az osztálysorsjáték jövedelméből kilátásba helyezett 1 millió frt, végre a millenniumi levelező-lapokból kilátásba helyezett 200.000 frt, b) az automaták felállítására nézve beérkezett ajánlatok jelenleg tárgyalás alatt állván, e czímen esetleg 50.000 frt várható, c) az összes kiállítás térdijak fejében 200.000 frt várható (előirányzat 350.000 frt), d) a kerítés bérlete 20.000 frt biztosítva van és az épületek értékesítése 150.000 frtot fog hozni. A többi bevételi tételre (belépti díjak, fogyasztási illetek stb.) ez idő szerint még számszerű eredmények nem jelezhetők.

(Kiállítási levelező-lapok.) A kereskedelmi miniszterium a milleniumi kiállítás alkalmából külön levelezőlapokat nyomtat, a melyeken a kiállítás és a főváros látóképei vannak feltüntetve. E kiállítási levelező-lapok tervezésével és akvarelben való megfestésével a miniszter Vágó Pál, Roskovic Ignác, Kinnach László és Cserna Gyula festőművészeket bízza meg, a kik a levelező lapok mintáit már bemutatták a miniszternek és a kiállítás igazgatóságának. A levelező lapokon művészi kivitelű, csinos rajzok vannak. Ezeket az új levelező lapokat, a melyek színes nyomásuak lesznek, a jövő év elején forgalomba hozzák.

(Vásári verekedés.) Az ó-becsei országos vásár nem mulhat el vérontás nélkül. Ez alkalommal is működött a bicska. Ugyanis a Nagy Antalné-féle sátorban zajos multság közepette Nagyhegyesi ó-becsei és Prikoda Mihály petrovoszellói legények között nézeteltérés támadt, a melyet csak vérrel hittek kiegyenlíthetni. Prikoda volt a gyorsabb, aki görbe nyelvű bicskájával életveszélyesen hátba szurta Nagyot. A dulakodás közben még Barna Jánost is megsebesítette karján, míg nem az oda siető rendőrség és csendőrség el nem fogta a bicskázót és a hűvösre kísérte. Nagyot az orvoshoz vitték, aki sebét bekötözve elbocsajtotta. De Nagy, úgy látszik, fel sem vette sebét s utközben ismét legénykedni kezdett, a vele szemben jövő legényekkel kötött ki, akik meg újra megszurkálták, úgy hogy az orvost most már a lakásra kellett kihinni. Nagynak sebei veszélyesek.

(Bátor életmentő.) A szegedi kereskedő ifjak vasárnap, június 30-án, táncmultságot rendeztek a kamarási erdőben. Este 8 órakor tűzijáték kezdődött, melyet a közönség egy része csolnakokból akart szemlélni. Hasonló szándék vezérelte dr. Patek Jenő orvost, Sugár Béla és Róth Albert kereskedőket, kik nejeikkel és gyermekeikkel egy nagy ladikba foglaltak helyet. Alig haladtak azonban valamit, a ladik felfordult és az egész társaság jajveszékése riasztotta meg az erdő közönségét. Mindannyian a vízbe estek. A kétségbeesett segélykiáltásokra a parthoz tódult az egész közönség és dr. Fischer Jákó elszánt vakmerőséggel, ruhástul belevetette magát a meglehetősen mély vízbe, hol a már halállal küzdőket, nevezetesen Sugár Bélánét és Róth Albertet sikerült partra szállítania. A bátor életmentőt a nagyszámu közönség megéltjezte. A társaság többi tagjainak is sikerült a partra vándorolni és így a kellemetlen incidens minden jelentékenyebb baj nélkül végződött.

(Gyilkosság egy sóprú miatt.) Tripolszki Imre ó-becsei szállásán két béres, Törtei Pál és Petó Gáspár a múlt hó 29-én egy sóprún

összeveszték. Törtei felakarta söpreni az udvart, de Petó nem engedte, hogy azzal a seprővel seperjen, a melyik a kezében volt. Törtei azonban nem engedett a felszólításnak, sőt mikor Petó még egy bottal is fenyegette, az ispánhoz indult feljelentést tenni. Az ispán még aludt, s így nem panaszkodhatott el baját. Petó iszonyu haragra gyult és egy furkos bottal Törtei után söpölygött, s már ütésre emelte a botot, midőn Törtei elsikoltotta magát, a sikoltásra figyelmes lett Törtei is és hirtelen hátra tekintett, mikor már megfordult, Petó botja a levegőt hasította, de az utolsó pillanatban hirtelen a mellette levő fáról lekapt egy kaszát, s azzal oly erővel sújtott Petó ellen, hogy a jobb karját levágta. Törtei önként jelentkezett a rendőrségnél. Petó karját levágják.

(Posta-tanfolyamok.) A kereskedelmi miniszter a következő hirdetést teszi közzé: A magyar posta és távirónál a kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 500 forinttól 700 forintig emelkedő fizetéssel továbbá az 1893. évi IV. törvények által megállapított lakpénzzel javadalmazott posta- és távirósegédtsztek kiképzésére augusztus 1-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitok a következő posta- és táviróhivataloknál:

- a) a budapesti posta- és táviróigazgatóság kerületében Egerben, Kecskeméten és Vácott;
- b) a kassai posta- és táviróigazgatóság kerületében Miskolczon és Nagy-Mihályban;
- c) a kolozsvári posta- és táviróigazgatóság kerületében Brassóban és Marosvásárhelyen;
- d) a nagyváradói posta- és táviróigazgatóság kerületében Aradon, Békés Csabán és Nyiregyházán;
- e) a pécsi posta és táviró igazgatóság kerületében Zalaegerszegen és Pécsen;
- f) a pozsonyi posta- és táviró igazgatóság kerületében: Érsekújvárott és Trencsénben;
- g) a soproni posta és táviró igazgatóság kerületében: Győrött, Szombathelyen és Veszprémben;
- h) a temesvári posta és táviró igazgatóság kerületében: Temesvárott és Ujvidéken;
- i) a zágrábi posta és táviró igazgatóság kerületében: Eszéken és Uj-Gradiskán.

E tanfolyamokba hallgatók felvételnek: 1. első sorban az 1873. évi II. törvények 5. §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazásra igazolvánnyal bíró igényjogosult katonai altisztek; 2. a postamesteri vagy kiadói minőségben szolgált oly férfiak, akik a gimnázium reál, vagy polgári iskola IV. osztályát, vagy ezzel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait végezték; 3. ugyanez iskolai előképzettséggel bíró más férfjelentkezők. A felvételre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy a) folyamodó 18 ik életévét betöltötte, de a 35-ik életévét még nem haladta meg; b) a magyar állampolgárság; c) a magyar, illetve horvát-szlavonországi illetőségű: a horvát nyelvet szóban és írásban teljesen bírja; d) feddhetetlen előéletű; e) a posta- és távirószolgálatra testileg alkalmas, amely körülmény közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolható. A tanfolyam hallgatói, a kisebb hivatalnoki állásra igazolvánnyal bíró katonai altisztek kivételével beiratási és tandíj fejében (tiz) 10 forintot kötelesek fizetni. A tanfolyam szabályszerű befejezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirósegédtszti állásra nyernek képesítést, illetve a posta és táviró segédtszjtjelöltek létszámába vétetnek fel és e minőségükben tanusítandó magatartásuk és használhatóságukhoz képest nyernek segédtszti állásra kinevezést. Mindazok, akik e tanfolyamokba belépni ohajtanak, sajátkezűleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvényüket július 20-ig és pedig a már közszolgálatban állók rendes elüljáróságuk útján, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével a tanfolyam helye szerint az említett posta és táviróigazgatóságok egyikéhez nyujtsák be.

(A kiállítás haszna számokban) Nagyon sokszor próbáltak már hozzátevőleges számításokat tenni, vajjon minő hasznát látja majd Budapest főváros a jövő évi ezredéves kiállításnak, ha ez a kiállítás olyan mértékben sikerül, mint a minőre a nagyszabású készülődések alapos reményt nyujtanak. Mindezek a számítások azonban, noha milliókról szólnak, még korán se közelítik meg a valóságot, még akkor sem, hogy ha az erkölcsi hasznat, a kereskedelem és ipar fölfriessítését, az ismeretek gyarapítását, az izlés finomítását stb. teljesen figyelmen kívül hagyjuk is. Mert a kiállítások statisztikája igazolja, hogy egy sikerrel járó kiállítás nemcsak a résztvevőknek és a közvetlenül érdekelteknek hoz nagy hasznat és jövedelmet, hanem a hatása — a vérliktetése eljut a legfinomabb pórúsig is — kiterjed a nyilvános és magán élet legtávolibb mozzanataira is. Így a párisi világkiállítás idején 1889-ben kerek hamadfél millió frankot tett ki az az összeg, a mennyivel a koldusok több alamizsnát kaptak, mint rendszeren. A francia vasutak 69 millió frankkal nagyobb bevételt értek el, mint egyéb években s a jövedelemgyarapodás persze kiterjedt a vasúti vendéglőkre, a bérkocsitulajdonosokra stb. is. Hogy a szállodások és vendéglősök mennyivel vettek be többet, mint más években, azt nem lehetett ellenőrizni, s csak annyit tudnak, hogy Páris városa fogyasztási illetek címén (ez jóval kevesebb a rendes állami fogyasztási adónál) 12 millió frankkal többet szedett be, mint rendszer években. A francia bankban a kiállítás évében másfél milliárd volt az aranykészlet, a legnagyobb összeg, a melyet valaha a világ bármely bankja elért. Az összes bankok és hitelintézetek forgalma 450 millió frankkal szaporodott. S e mellett a párisi világkiállítás összes vidéki látogatója csak 4 millió ember volt, a külföldi pedig csak másfél millió. Annyira nem nagy ez a szám, hogy a jövő évi ezredéves kiállítás, a mely millenárius ünnepekkel is jár, teljesen elérheti ezt a számot, különösen a vidéki látogatók dolgában alig lesz mögötte a párisi világkiállításnak. De ha csak a felét vesszük is, s a vele járó fele erkölcsi és közgazdasági hasznat, akkor is mesés fellendülést várhat Budapest a jövő évi ezredéves kiállítástól.

A ki általánosan elismert jó bécsi férfi cipőt, a ki általánosan elismert jó bécsi női cipőt, a ki a legszébb és legtartósabb bécsi gyermek cipőt, a ki jó katonatiszti cipőt, a ki eredeti és felülmulhatlan jó Karlsbadi cipőt, legolcsóbban és meghatározott gyári árák mellett vásárolni ohajt, tegyen próbavásárlást Ujvidéken az új berendezett bécsi cipőgyári raktárban, fúteza 28-ik szám alatt a m. kir. törvényszék átelében.

Apróságok.

Nem komoly. Társaságban a biciklizésről folyt a beszéd; valaki azt mondta, hogy a biciklizésnek már sok ember esett áldozatul.

— Ugyan! vetette közbe egy szenvedélyes bicikliző; én már tiz év óta használom a biciklit és ennyi idő alatt csak egy balesetem volt — és ez sem volt komoly.

— Mi tört el ennél a balesetnél?

— Csupán egy láb!

— Igen ám, de a tanító lábja volt!

Bíróság előtt.

Az elnök (az orvoshoz): Ön kész tehát megesküdni, hogy nem ön okozta ennek az embernek a halálát?

Az orvos (kezét szívére téve): Minden bizonynyal, elnök ur; nem hivatok elég jókor.

Kényszerűségből.

— Meg szokta X. tartani a szavát?

— Kénytelen vele. Senkinek sem kell.

Gyereklógika.

— Mama, ne menj el az ágyam mellől — félek!

— Mindjárt visszajövök, csak bemegyek a papához. Különben ne félj, a jó kis gyerekre az angyal vigyáz!

— Hát akkor küld be az angyalt a papához, te meg maradj itt.

Rendes tanár.

Aranka (a barátnőjének): A nagybácsi sem lehetett valami szolid fiatal ember, mert csak harmincz éves korában lett rendes tanár.

Sokat gondolkozott.

Tanító: — Mond meg, fiacskám, miért jár az ember iskolába?

Fiu: — Már ezen én is sokat gondolkoztam!

A városligeti tó partján.

— Nagysád egyedül van?

— Az csak öntől függ, uram!

A fürdő haszna.

— Használt nődnek a fürdő?

— Nagyon sokat, úgy berekedt, hogy egy szót sem tud beszélni.

Biztos.

Jogász: — Ne féljen, Salamon, az én adósságom biztos adósság.

Salamon: — Hogy — hogy?

Jogász: — Mert az mindig adósság marad!

Iskolában.

A tanító: Hogyan mertél a székemre gombostűt tenni?

A tanuló: Hogy tudta meg tanító ur, hogy én voltam?

A tanító: Mert te voltál az egyetlen, a ki az orrodát könyvedbe dugtad, mikor bejöttem!

Irodalom.

Szalai-Baroti „Magyar Nemzet Története” 17-ik füzeté most jelent meg. Ezen füzettel a nagy értékű mű első kötete immár teljes, csupán a címlap és tartalom jegyzék hiányzik még, melyek a legközelebbi füzetekkel jönnek. A most megjelent 17-ik füzet három műmellékletet és 22 szövegbe nyomott illusztrációt hoz; a műmellékletek: Pannónia és Dácia térképe (tervezte dr. Baroti L., rajzolta Hatsek Ignác, Attila és Leó pápa (Raffaella Santi festménye). Murány ostroma (Doré Gusztáv rajza) mindmegannyi díszére válik az amugyis értékes munkának. A szöveg közzé nyomott illusztrációk a következők: A köngsbergi töredék. Anonymus, Béla király névtelen jegyzője krónikájának első lapja, krónika író barát. A pécsi székesegyház alaprajza. A pécsi székesegyház a déli oldalról tekintve. A jáki templom. A jáki templom alaprajza. A Gyulafehérvári székesegyház. Részlet a gyulafehérvári székesegyház portáljáról. A zsámbéki templom oldalt nézve. A zsámbéki templom homlokzata. Dombormű részletek a pécsi altemplomból. Oszlopfő a bénei templomból. Dombormű a Gyulafehérvári székesegyház kapuja fölött. Domborművek a jáki templom. A jáki templom kapuja. Részlet a jáki templomról. Oszlopfők a horpácsi templomban. Apostolok képe a Veszprémi Gizella kápolnában. Falfestményrészlet a veleméri (Vasm.) templomból. Falfestményrészlet a Totlaki templomból. Részlet a zsegrai templom falfestményeiből. A füzet szövegtartalma a már előbb közölt „Köz és műveltségi állapotok az árpád-házi királyok idejében,” melyet Dr. Baroti Lajos ír. A magyar nemzet történetére füzetenként 30 krral előfizetést elfogad a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés Budapest Andrassy ut 21.

„Az 1848—49-iki magyar szabadságharoz története.” II-ik kötet. Irta Gracza György. Kiadja (Lampel R.) Wodianer F. és Fiai könyvkereskedő czég. A nagy füzetes vállalatból.

a melyről lapunkban többször volt már szó, most jelent meg a 2-ik kötet. A kiváló munkának ez a része is megérdemli a legteljesebb elismerésünket. Gracza György a magyar történetírás terén egészen új utat tört. A száraz, pragmatikus adatfölsorolás helyett az angol történetírók példájára a könnyed szemléltető modort használja. S épp ezért munkája mindvégig olyan, mint egy érdekesítő történeti regény, mely nemcsak oktat, hanem egyúttal gyönyörködtet is. Az események szemünk előtt folynak le, az alakok szinte élnek. Nagy előnye Graczának, hogy mesterien kezeli a tollat. Meglátszik munkáján a jeles hirlapíró, aki pompásan tudja csoportosítani az eseményeket s ezekből kiválogatni azt, ami a legérdekesebb. Nyelvezete tiszta, magyaros, de emellett választékos is, sőt egyes helyeken költői szárnyalásu. A most megjelent kötet az első népképviselői országgyűlés megnyitásától Kolozsvár elestéig terjed. A szerb csatatér harczi, Fehértemplom hősi védelme. Lamburg és Latour megöletése. István nádor halatoni útja, Jellasics futása, az agyagalvi székely nemzeti gyűlés, az oláh vérengzések stb., mind igen élénk és szerfölött érdekes részletei a munkának. A mű értékét nagyban növeli a tömörked illusztráció, nem kevesebb, mint 190 kép van benne; s a legtöbb olyan, mely eddig még sehol sem jelent meg. Különösen szép a két színés műmelléklet, az egyik „Az ozorai fegyverletétel“, a másik „A tömösi szoros védelme.“ Ezenkívül a kötethez még két egykoru irat is van csatolva az eredetinek hű másolatában. Az egyik, a horvát hadsereg lefegyverzéséről szóló kiáltvány, a másik pedig az 1849-iki radikal-(köztársasági) párt programja. Ez utóbbit főképp a számos aláírás teszi szerfölött becsessé. A munka külső kiállítása is rendkívül díszes s valóban becsületére válik a Wodianer könyvkiadó cégnek. Az izléses bekötési táblán ott díszleg Zala budai honvédszobrának bronz dombormű másolata. A diszkötésű kötet ára 7 frt. Megrendelhető (Lampel R.) Wodianer F. és Fiai es. kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrassy-ut 21. sz. a. — E helyütt említjük meg, hogy a munka eredetileg két kötetre volt tervezve, de különösen az illusztrációk elhelyezése szükségessé tette egy harmadik kötet kiadását. A 3-ik befejező kötet az év végén fog megjelenni. Főlemlítjük egyúttal, hogy a kiadóhivatal a művet 1 forintos havi részletekre is szállítja.

Közgazdaság.

Cognac. A valódi cognac a bor elpárolása folytán áll elő, de a lepárolt bor, még ha a cognac alkohol tartalmával bír is, még nem kész cognac, hanem csakis szintelen alkohol, vagyis helyesebben mondva csak cognac készítésére alkalmas nyers anyag. Nem közömbös dolog, hogy minő bort használunk a lepároláshoz. Hogy tökéletes cognacot állíthassunk elő, új bort — három-négy hónapnál nem idősebbet — kell lepárolni, melynek söpreje már leülepedett ugyan, de még jelentékeny szén-savtartalma van: söprejétől zavaros bor lepárolásánál oly cognac állana elő, a mely nagyon hasonlítana a tisztán kezelt seprópálinkához. Óborból is lehet cognacot lepárolni, de az így nyert anyagnak különféle javításokra van szüksége. Tudva van, hogy a cognac hordóban folyvást nemesedik és minthogy e közben a tölgyfából csekély mennyiségű cseranyagot és szint választ ki, a természetes módon készített cognaknak többé-kevésbé barnássárga színe van s e mellett csekély mennyiségben kivonati anyagok is előfordulnak benne. Manapság, hogy a cognaknak ó szint adjanak, tölgyforgácsal vagy kevés karamel hozzá keverésével teszik meg azt, sőt felszázaléknyi cukrot is adnak hozzá, hogy testesebbé tegyék. Mas, aromatikum anyagokat is kevernek közé, de mindezek dacára a cognac jósága mégis csak a lepároláshoz használt nyersanyagtól függ és attól, hogy hordóban évekig tartva, a dongák porusain beszívargó élenye a levegőnek, elgítő hatással van a cognacra.

Ma ugyan mindenféle módon igyekeznek a fiatal cognacot az óhoz hasonlóvá tenni, de sem a tudomány, sem az ipar raffinériája nem tudott még oly szert kitalálni, a mely a hordóban való nemesedést megközelítőleg is pótolhatná.

Kiadó laptulajdonos:

dr. N e m e s S á n d o r.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer.

Cvorak Károly órnagy Budapest.
Sagy Károly órnagy Szabadka.
Balog Géza mérnök Szeged.
Neukom Ferencz gyáros Versecz.
Leitner Géza igazgató Budapest.
Perlus Adolf hivatalnok Budapest.
Sztanyi Lajos hivatalnok Eperjes.
Kampel Albert főmérnök Zombor.
Baracs Károly mérnök Futtak.
Rozsa Mihály titkár Budapest.
Lustig Isidor hivatalnok Budapest.
Wimer József igazgató Szeged.
Klein Antal vendéglős Verbász.
Jäger Ferencz mérnök Budapest.
Körösy Tivadar hivatalnok Budapest.
Pessl Zsigmond gyáros Bécs.
Szivacz Antal pénztárnok Zombor.
Burius Gyula hivatalnok Balasagyarmat.
Duschnitz Róbert gyáros Bécs.
Storr Jenő kereskedő Budapest.
Reiner József kereskedő Prága.
Grosz József kereskedő Vinkoveze.
Kohn Markus kereskedő Bécs.
Kohn Adolf kereskedő „
Kohn Simon kereskedő Budapest.
Szücs Dávid kereskedő „
Winternicz Lipót kereskedő Bécs.
Reich Ágoston kereskedő „
Basch Adolf kereskedő „
Krausz Simon kereskedő „
Preger Bertalan kereskedő Budapest.
Flesch Simon kereskedő Bécs.
Indra József kereskedő Budapest.
Sugar Jakab kereskedő Bécs.
Levay József kereskedő „
Kohn Rezső kereskedő Brünn.
Krausz Jakab kereskedő Budapest.
Krausz Miksa kereskedő Bécs.
Menkies Herman kereskedő Bécs.
Müller Zsigmond kereskedő „
Putics Sándor kereskedő Bécs.
Eichner Béla kereskedő „
Guszler Herman kereskedő Beeskerek.
Schvarcz Adolf kereskedő Baja.
Wahl Miksa kereskedő Budapest.
Schobert Károly kereskedő Bécs.
Leubner Nándor kereskedő „
Fodor Károly kereskedő „
Schvarcz Oszkár kereskedő Budapest.
Schön Albert kereskedő Budapest.
Obervalter Péter kereskedő Bécs.
Funkel János kereskedő Prága.
Pain Emil kereskedő Bécs.
Lichenstern Rezső kereskedő Bécs.
Feigenbaum Norbert kereskedő Bécs.
Kalmár Géza kereskedő Bécs.

Erzsébet szálloda:

Paker József százados Szabadka.
Vörös László birtokos Kecskemét.
Malesics István ügyvéd Zenta.
Csendes István gyáros Temesvár.
Seefehlner Gyula felügyelő Budapest.
Tarsay Gyula felügyelő „
Kovács Gyula felügyelő „
Herczeg Ödön felügyelő „
Kleiszner Károly birtokos Futtak.
Bosnyak György birtokos Mitrovicz.
Stöhr Imre birtokos Cséb.
Oehlhofer Szubert felügyelő Budapest.
Lázár Mór mérnök Budapest.
Bettelheim József kereskedő Bécs.
Kaufman Miksa kereskedő Szeged.
Millitzer Lőrincz kereskedő Budapest.

Jankovics István kereskedő Bécs.
Fleisman József kereskedő Baja.
Pitehman Rezső kereskedő Nudorf.
Ivanovics Koszta kereskedő Zimony.
Mellinger Miksa kereskedő Budapest.
Kandler Henrik kereskedő Meisen.
Brück József kereskedő Arad.
Szabolt Dezső kereskedő Bécs.
Haynig Róbert kereskedő Bécs.
Schneider János kereskedő Fehérvár.
Herman Dávid kereskedő Budapest.
Colloman Tivadar kereskedő Berlin.

Központi szálloda:

Steoneuff Miklós birtokos Bulgaria.
Taubner Samu utazó Ujvidék.
Boskovits Frigyes kereskedő Bécs.
Rona Miksa kereskedő Budapest.
Braun Lipót kereskedő „

Fábry szálloda:

Drahotzki Malvin magánzó Verbász.
Riesz János takács Verbász.
Hegel Jakab birtokos Verbász.
Kanyo Ödön jegyzősegéd Plavna.
Gräber Antal magánzó Plavna.
Maltejevics Catus kereskedő Nis.
Beres Maria pénztárosnő Veszprém.
Német Sándor kereskedő Belgrád.
Dencz Jelvan kereskedő Palánka.
Gürr Emil kereskedő Freiburg.
Goits Sima kereskedő Verbász.
Bozovatz András kereskedő Vukovár.

Fehér hajó szálloda:

Mihajlovics János mézárós Sabacz.
Weirauch Rezső utazó Budapest.
Rubel Roza szobaasszony Várad.
Leutner Ignác utazó Beeskerek.

Teve szálloda:

Vrabely Mihály tanító Keresztur.
Csajak János tanító Ujfalu.
Lengyel Tamás hivatalnok Szabadka.
Mikovics Sándor birtokos Szt. Tamás.
Erhardt Henrik igazgató Tobsina.
Nenatovics Illés vendéglős Vlaesarek.
Heizler György molnár Sabacz.
Jakies József kerékgyártó Bécs.
Mag Kristóf birtokos Terehogy.
Jovanovics Koszta lelkész Beoesin.
Sticher Frigyes gyáros Ó-Becse.
Szremesevics János tanító Gardinoveze.
Verhovski Árpád könyvvezető Ó-Becse.
Szegő Fülöp főnök Ó-Becse.
Marinkovics Pál kereskedő Belgrád.
Jasits Ratomir kereskedő Belgrád.
Stefanovics Dragutin
Schlanger Dávid utazó Ujvidék.
Hanszer Lajos kereskedő Torzsa.
Lipkovits Mór kereskedő Sasinezo.
Wekerle Mária háztartás Bécs.

Nyiltter. *

Természetes szénsavdús savanyúvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőtál. Kifűző szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Járvány idején penészmentes gyógyyszernek bizonyult.

Szét-
küldése **Édeskuty L.** udvari szá-
lító által
Budapest.

* Kapható mindenütt. *

* Az ezen rovat alatt közlöttékört nem vállal felelősséget a szerkesztőség. Szerk.

Mack féle

Dupla- Keményítő

Egyedül gyártója a feltaláló: Mack Henrik Uim a. D.

a legegyszerűbb és leggyorsabb mód gallérokat, kézelőket stb. csekély fáradsággal úgy keményíteni, hogy

oly szépek, mint ha ujak volnának,

kizárólag abban áll, hogy

Mack dupla keményítőjével
keményítjük azokat.

Aki egyszer használta, mindig csak ezt alkalmazza.

Mindenütt kapható 8, 10 és 20 krajcáros Cartonokban

Főraktár osztrák magyarországi részére:
Voith Góttlieb, Bécsben III.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

„MENTOR“ Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi befizetés mellett

„Ellátási könyvecske“

melyek a kiállítás egész tartama alatt 7 napra szóló

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás- és szórakoztatási-szelvényeket, 1 kiállítási tombolajegyet, végül egy 200 koronás baleset biztosítási bécézet tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecske. (2 személy is használhat, 4-4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz). — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadjuk, valamint bővebb felvilágosítással szolgálunk:

Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási-Vállalat.

Dr. Morzsányi Károly
országgy. képv. mint t. elnök.

Ehrlich G. Gusztáv
főv. biz. tag; gyáros, mint elnök.

Róza Lajos
igazgató.

Hegedüs Dániel
titkár.

Takács Zsigmond
az Első m. ált. b. zt. társ. közp.főfelügy.

Stadtler Károly
főv. biz. tag, ház- és szálloda-tulajd.

Ujvidéki képviselőség: Belohorszky Kálmán úrnál.

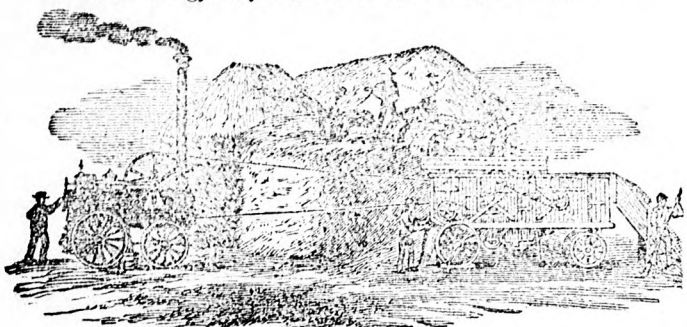
Prospectust kívánatra ingyen és bérmentve.

*) E pártfogást
DÁNIEL ERNŐ
magy. kir. keresk. min. ur
0 nagyméltósága 45.2.95
sz. leiratában biztosította.

Elszállásolás: saját új
szállóhelyeinken. Étkezés
a főváros és a kiállítás
előkelőbb éttermelien.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Vácsi-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

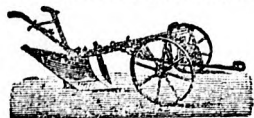

Locomobil és gőzszéplő-gépek 21, egész 12 lőerőig, továbbá járgány-csészlő-gépek, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA“ legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Felhívás az előfizetésre!

Az

„Ujvidéki Hirlap“

negyedik évfolyamát éli. Amint a multban azt tette, ugy a jövőben is azt tűzi ki célul, hogy a szó igaz kimondása és igazságos ellenőrzés által a közügyeknek használhasson.

Az olvasóközönség bizonyára meggyőződött arról, hogy e célja elérésében semminemű melléktekintetek sem gátolhatják meg s azért bizik a közönség további támogatásában.

A lap előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
félévre . . . 3 „ — „
negyedévre . . . 1 „ 50 „

Az „Ujvidéki Hirlap“
kiadóhivatala.

Egyedül valódi angol csodabalsam THIERRY A. gyógyszerész, PREGRADÁ-ban.

Ez a balsam ugy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást és a fájó köhögést eltávolítja és gyógyít idült fájalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolít minden lázt; 4. meglepően gyógyítja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájalmat és gyógyítja az arany-erőt; 6. a könnyű székélést elősegíti és a vért tisztítja; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a szájbélzt megszünteti; 8. jó szer a gúliszta ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógyítószert minden sebnél; 10. egyáltalán ugy belsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredménynyel használható gyógyítószert. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balsam, ha minden üveg egy cziszt-kupakkal (Kapsel) van lezárva, amelyben czégem: „Thierry A. gyógyszerész az Orangyalhoz Pregradában“ beleonyoma. Minden más balsam, mely nem az en kupakkal van lezárva, s másként van kiállítva, hamisítvány és utáztat, s káros hatású és durva anyagot, mint „Alca“ és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyen balsam ne fogadtassék el. Balsamom hamisítói és utáztói a védjegy törvény alapján törvényesen, szigorúan üldöztetnek. A magas kormány 1892. B. 6108. sz. a. kelt végzését, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott, vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország bármely postaállomására bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 duplájúvág ára 4 korona. Bosznijába vagy Hercegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplájúvág ára 5 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhetnek **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

THIERRY A. gyógyszerész az Orangyalhoz Pregradában.

A valódi angol csodakenőcs hatása és ereje.

Vatóságilag bejegyzett védjegy.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredménynyel használó szer a szenvedő emberiségnek a legvalóságosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítása, ugyszintén a fájdalom enyhítésében felülmúlhatatlan; — alkatrészét a piros rózs „rosa centifolia“-ban lévő csodaszertő anyag, más kitűnően elismert gyógyanyagok összetételét képezik.

Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkéményedésnél. Orbánc (Szent-Antal tüze), mindennemű sérülések, láb- vagy csontcsúcsulések, sebek, gyenyedtség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés-, szurás-, lő-, vágás- és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen rész- u. m. üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, újjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldrúszolt lábak gyógyítására. **Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknél hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértörődés, fülzúgás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb. stb.**

Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában!

Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvétele ellen s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégem „Thierry A. Orangyal gyógyszerész Pregradában“ beleonyoma kell lenni és minden tégelynek egy használati utasításba, ugyanolyan jeggyel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedüli és valódi angol csodakenőcs hamisítói és utáztói, a védjegy törvény alapján, szigorúan üldöztetnek, ugyanugy e hamisítványok ismétlésüket.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Orangyal gyógyszerész
PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül „Thierry Adolf Orangyal gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett“ intézni.

Az ausztria-magyarországi védjegy lajstrom-száma 4524.